

Aktuální návrh novelizace vysokoškolského zákona na Slovensku.

Několik postřehů.

„Když dva dělají totéž...“

Jaroslav Kupčík

Slovenský

Zákon o vysokých školách a o zmene a doplnení
niektorých zákonov (Zákon 131/2002 Z.z. z 21. 2. **2002**)

Byl do října 2010 celkem **22 x novelizován**

**Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu
Slovenskej republiky**

v dubnu 2011 předložilo rozsáhlejší novelu:

**Návrh vecného obsahu novely zákona
o vysokých školách (novela 2012)**

Tento materiál je zajímavý z hlediska **srovnání legislativních změn
současně probíhajících** v ČR a v SR v roce 2011.

Návrh vecného obsahu novely zákona o vysokých školách (novela 2012)

Obsah dokumentu (20 stran, 3 části):

1. Úvod – vývoj VŠ za poslední dekádu, stručný **přehled problémů rozvoje**
2. Přehled navrhovaných změn (**54 změn**, 8 stran)
- 3. Komentář k navrhovaným změnám v 64 bodech (zdůvodnění) – 10 stran**

Předloženo k diskusi 7. 4., připomínky do 13. 5.

**Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu
Slovenskej republiky**

**Návrh vecného obsahu novely zákona
o vysokých školách (novela 2012)
(Materiál na verejnú diskusiu)**

**Predkladá: Eugen Jurzyca, minister
Bratislava, apríl 2011**

výběr z dokumentu,
další text s dovolením slovensky

Úvod.

V súčasnosti sa za najväčší problém slovenského vysokého školstva považuje **nedostatočná kvalita vysokoškolského vzdelávania.**

novela 2012 sa zameria na:

odstraňovanie **informačnej nerovnosti,**

zdôraznenie úlohy **vnútorných mechanizmov** vysokých škôl na zabezpečenie kvality

revíziu procesu akreditácie

zmena postavenia Akreditačnej komisie

otázky kariérneho postupu (profesori, docenti),

otázky externého štúdia

niektoré otázky týkajúce sa súkromných vysokých škôl.

Ministerstvo si uvedomuje potrebu legislatívnych zmien aj v niektorých **d'alších** oblastiach:

- v oblasti vnútornej organizácie vysokých škôl
- v systéme sociálnej podpory študentov.

Tieto otázky nie sú zaradené do novely 2012, pretože si budú vyžadovať viac času na prípravu.

V prípade ich zaradenia by nebolo možné prijať novelu s účinnosťou od 1. januára 2012, čím by sa oddialilo legislatívne vyriešenie najzávažnejších problémov slovenského vysokého školstva.

Prehľad navrhovaných zmien

1. Ruší sa členenie vysokých škôl na univerzity, odborné vysoké školy a nezaradené vysoké školy.

Zdôvodnenie:

- V zákone (2002) bol zavedený systém členenia vysokých škôl, a to na **odborné** vysoké školy, **univerzitné** vysoké školy a **výskumné** univerzity na základe komplexnej akreditácie
- Očakávané prepojenie na **systém financovania** motivovalo verejné vysoké školy k profilácii na univerzitnú vysokú školu. („Univerzita **získa viac**“)
- tento proces nepodporuje rôznorodosť systému, ale jeho **unifikáciu**
- vysoké školy snažia splniť jednotné kritériá, namiesto orientácie na **plnenie vlastného poslania**

Od navrhovanej zmeny sa očakáva vyššia diferencovanosť vysokých škôl a ich špecializácia na činnosti, v ktorých dosahujú excelentné výsledky

- napr.:
  - úloha v rozvoji **regiónu**,
  - **aplikovaný** výskum,
  - príprava **pedagogických** zamestnancov,
  - **sociálnych** pracovníkov
-
- Orientácia na **bakalárske** študijné programy
  - Špecializované **doktorandské** programy

Zabezpečovanie kvality:

2. Nutnou podmienkou akreditácie vzdelávacích činností bude zavedený a funkčný

vnútorný systém zabezpečovania kvality vzdelávania

založený na medzinárodne akceptovaných princípoch (ESG)

3. akreditácia sa bude udeľovať fakulte / vysokej škole **na študijný odbor a stupeň štúdia**

4. Ruší sa formálna väzba akreditácie na konkrétne meno garanta

dôraz na posudzovanie kvality **kolektívu** vysokoškolských učiteľov

6. Pri akreditácii na tretí stupeň sa bude požadovať, aby všetci vysokoškolskí učitelia, ktorí sa majú podieľať na uskutočňovaní študijných programov, boli aktívni vo výskume

13. Zo zákona sa vypustí komplexná akreditácia činností vysokej školy.

Hodnotenie výskumu bude podľa iného zákona

Transformácia Akreditačnej komisie

- 14. Akreditačná komisia** bude **pretransformovaná**
z poradného orgánu vlády SR
na samostatnú právnickú osobu –
Agentúru na zabezpečovanie kvality vysokých
škôl (AZKVŠ)

24. Zákon nebude obsahovať ako podmienku na riadne skončenie štúdia štátne skúšky iné ako obhajobu záverečnej práce.

Zdôvodnenie:

- študent je **opakovane skúšaný** z niečoho, z čoho už skúšaný bol, a jeho činnosť v súvislosti s prípravou na štátnice a so samotnými štátnicami nie je kreditovo ohodnotená
- Vysoké školy, ktoré to budú považovať za potrebné, si **môžu zachovať** aj iné **štátne skúšky** ako obhajobu záverečnej práce.

32. Na obsadenie funkcie docenta a profesora nebude potrebné mať vedecko-pedagogický titul docent alebo profesor.

- V takýchto prípadoch však vysoké školy budú povinné uplatňovať **výberové kritériá**, ktoré v oblasti výskumu a vývoja budú **náročnosťou zodpovedať** kritériám na udeľovanie titulov docent a profesor.
- Cieľom je **odstrániť administratívny problém** pri obsadzovaní funkčných miest profesorov a docentov kvalitnými osobnosťami, ktoré majú vedecké výsledky a pedagogické schopnosti, ale nie sú zo slovenských vysokých škôl
- **Podmienky udeľovania titulov sa nemenia!**

33. Na obsadenie funkcie odborného asistenta bude požiadavka na vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa.

Odborný asistent bude môcť samostatne viesť prednášky

35. Vysoké školy budú zverejňovať informácie o habilitačnom konaní a konaní na vymenovanie profesora na svojej webovej stránke (začiatok, posudky a rozhodnutie).

36. Pre jednotlivé študijné odbory budú vypracované minimálne kritériá na udelenie vedecko-pedagogického titulu (docent, profesor)

založené najmä **na publikáciách** a iných výstupoch výskumnej a vývojovej činnosti **a na ohlasoch**

Informačné systémy.

41. Ministerstvo bude viesť **register vysokých škôl.**
42. Ministerstvo bude viesť **register študijných odborov**
43. Ministerstvo bude viesť **register študijných programov**
44. Zákon umožní **poskytovanie údajov** z centrálného registra študentov **iným orgánom verejnej správy**
45. Register zamestnancov bude zverejňovať **mená a výšky úväzkov vysokoškolských učiteľov**

52. Zákon upraví postup, ktorým je možné zneplatniť vysokoškolský diplom/dekrét.

Rozhodovať bude vysoká škola na základe návrhu vedeckej rady.

- do 10 rokov od vydania diplomu.

Rozhodnutie vysokej školy bude preskúmavať súd.

Dodatok

**doplnenie k bodu 32 – obsazovanie funkcií
docentov a profesorov podľa platnej úpravy
§76 a §77
aktuálne platného Zákona 131/2002 Z.z.**

**(Na obsadenie funkcie docenta a profesora nebude potrebné
mať vedecko-pedagogický titul docent alebo profesor)**

▪

aktuálne platný zákon 131/2002:

§ 77

Obsadzovanie miest vysokoškolských učiteľov

(1) Obsadzovanie pracovných miest vysokoškolských učiteľov a obsadzovanie **funkcií profesorov a docentov** sa uskutočňuje **výberovým konaním** v súlade s § 15 ods. 1

(2) Pracovný pomer na miesto vysokoškolského učiteľa so zamestnancom, **ktorý nemá vedecko-pedagogický titul**

§76.

Vedecko-pedagogické a umelecko-pedagogické tituly "docent" a "profesor"

(3) Podmienkou na získanie titulu **"docent"** je:

a) vysokoškolské vzdelanie **tretieho stupňa**

b) vypracovanie **habilitačnej práce**

a úspešné absolvovanie habilitačného konania.

(6) ... ktorý spĺňa ... aj tieto podmienky:

a) **vedecky a pedagogicky** (umelecky) **pôsobí**

v danom študijnom odbore na vysokej škole,

b) **vytvoril** v danom odbore **ucelené vedecké dielo**

(umelecké dielo)

c) **je uznávanou vedeckou osobnosťou** v odborných

kruhoch alebo uznávanou **umeleckou osobnosťou** v umeleckých kruhoch.

www.minedu.sk

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

<http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=7990>

Návrh novely vysokoškolského zákona